

زور و حق

پژوهشگاه علوم اسلامی و مطالعات هنری

رتال جامع علوم اسلامی

آلماهها میگویند «زور از حق بزرتر و بالاتر است»

بسیاری از مردم این سخن را دستوری و حشیانه نامیده‌اند. ممکن است تعبیر و اصطلاح را ملایمتر نمود اما اگر خواهان حقیقت محض باشیم باید بگوئیم همیشه و در همه بجا از قرون بعیده که انسان ابتدائی از جنگلها بیرون آمده و برای دفع خطر عمومی با نوع خود متفق شده تا امروز که میلیونها آدم بکشتار یکدیگر قیام کردند حقوق شخصی و اجتماعی بواسطه زور وجود یافته است.

کدام ملت حقوق خود را با قوه احداث ننموده و بازور مدافعت نکرده است؟

کدام ملت که جز حق وسیله دفاع نداشته از میان نرفته است ؟
 سیصد و نود سال پیش از میلاد مسیح وقتی که اهالی روم برای معاودت ترکتازان
 گلی فدیه نجات خودشان را وزن میکردند بر نوش سردار مهاجمین ساطورستگین خود
 را به ترازو انداخت و گفت واى بحال مغلوب .

حقوق ملت یونان دربرابر قوه دولت روم چه کرد ؟
 دنیای قدیم در مقابل هجوم و استیلاء بربراها چه شد ؟
 حقوق هولاند پیش زور و توانائی آلمان چه فایده داشت ؟
 محکمه عالی حقوق که ماین هلل محکمه کند کجاست ؟
 که میتواند قدرت را در حضور ضعف عقب بنشاند ؟
 حق واقعی خارج از حدود حوادث و اعمال وجود ندارد !
 حق واقعی افسانه‌ای است بی اساس و تصوری است باطل .
 حق واقعی دائمًا از طرف وقایع و اوضاع تکذیب میشود، در همه جا ضعیف پایمال
 و مقهور قوی است مقایسه و تجدید و تعریف این حق امکان پذیر نیست .

پس حق واقعی موجود نیست .
 حق مقیاس زور است، سیاست هلل و سلطان که از منشاً اغراض و شهوات ظاهر
 شده جز زور معيار و مدلی ندارد .
 آخرین کلمه قانون سزوستریس اسکندر، جمهوری روم قیصر، شارلمانی و ناپلئون
 چیست ؟ زور .

اگر کلیه سوابع وحداتی را که در تکامل هیئت اجتماع بشری مداخله داشته‌اند ،
 بدقت امتحان کنیم میبینیم همه باین قاعده‌اطاعت کرده زور را موجود حق دانسته‌اند .
 این دو کلمه بقدری بهم متصل و مر بوطنده که در ک یکی بی‌دیگری محال است در لسان
 تاریخ بایکدیگر متفاوت نیستند حق یعنی زور .
 میخواهید مثلی جداگانه بیاوریم ؟

گروهی از مردم هیئت مجتماعه‌ای تشکیل داده‌اند میخواهند قوانین وضع کرده مناسبات افراد را معین کنند حق که بعقیده فلسفه و متفکرین باید مبنای کارهای انسان باشد در او لین شرط این معاہده بانکار دچار میشوند.

طبعاً در ترتیب نظامنامه نخستین چیزی که بخاطر قانون‌گذار میرسد حق تملک است از کتاب «مانو» تا کتاب موسی، از قانون ژوستی نیهن تا قوانین جدید همه‌جا حق تملک را اینطور معرفی میکنند.

«حق تمنع یا سوء استعمال چیزی که در تصرف انسان است.»

چه تعریف غریب دوکلمه «حق و سوء استعمال» باچه حالت حیرت انگیزی در یکجا جمع شده‌اند سوء استعمال با اثلاف ما یملک با حق صریح مطلق که عقلاً میخواهند تمام حرکات جامعه انسانی مطیع آن باشند بلکه مخالف و متضاد نیست؟ آیا بهتر نبود که در صورت تأثیر و حکومت این حق تصوری حق تملک اینطور توصیف بشود:

«حق تمنع از مایملک بشرط حفظ و اصلاح آن به منفعت هیئت اجتماع»

آیا حق میتواند سوء استعمال را مرعی و معتبر بشمارد؟

آیا سوء استعمال باعث هلاکت حق نیست؟

اگر بنام حق جرئت کرده بگوئید سوء استعمال موجب اسقاط حق تملک است مثل اینکه مقدس‌ترین مبانی اجتماعی را خراب نمودهاید شما را از حقوق بشریت محروم میکنند اینها نمایشهای خود بینی انسانند که با زور و قوه تقویت شده‌اند.

گوش زمینی را که مالک باز و مغطل گذاشته است تصرف کنید قانون شما را مجازات میدهد سردار اردوانی بشوید و ایالتی را بدزدید همه شما را تحسین می‌کنند تاریخ بیطرف نیز جلوشما زانوزده تاج افتخار را بشما تقدیم مینماید.

بس‌کردگی پنجاه نفر در کوهستان بر اهزمنی و بغم‌گری مشغول بشوید شما را گرفته بدارمیزند سه صفر بعد خود بیفزائید و بواسطه این عمل ساده ریاضی مملکت آرامی را در لجه خون و آتش غوطه‌ور سازید شما را فاتح و کشورگیر میخوانند.

حق در کجا است؟

جواب شوم قطعی حق را زور ایجاد می‌کند.

بنازگی و صیت‌نامه سیاسی هترنیکرا نشر کرده‌اند. این دیپلمات بزرگ اتریش از ۱۸۴۵ تا ۱۸۵۵ اصولی را که در تمام مدت زمامداری راهنمای او بوده‌اند با کمال اختصار در شصت سطر نگاشته و بالاخره همه نظریات و ملاحظات خود را در این سه کلمه ختم کرده است: قدرت در حقوق.

آیا این همان قاعده و طریقه سابق نیست و جز اندکی ملایمت در تصریحیان با آن تفاوتی دارد؟

از تمام تکاملات اجتماعی استفسار کنیم در تمام قوانین که مناسبات ملل را اداره مینمایند تعمق نمائیم روابطی را که میان افراد هیئت‌های اجتماعی خصوصی یا عمومی موجود هستند بموضع امتحان بگذاریم، همه خواهند گفت:

همه چیز در این عالم بازور و قوه انجام یافته و برآه افتاده‌اند.

پس حق واقعی جزو هم و پندار معنی دیگر ندارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پژوهشگاه علوم انسانی

کاوه که داند زدن بر سر ضحاک مشت

کی شودش پای بندگو ره و سندان و دم